

ЛІПІДНИЙ ПРОФІЛЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ГЕПАТОПРОТЕКТОРІВ

Оганесян І.Г.¹, Старчікова І.Л.¹, Олійник О.О.²

¹Навчально-науковий медичний інститут Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» кафедра клінічної лабораторної діагностики та імунології, м. Харків

²ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» кафедра анатомії, фізіології людини та тварин, м. Полтава

Ураження печінки – досить поширена патологія, що займає істотне місце в структурі захворюваності населення. Особливо слід відзначити зростання в структурі захворюваності поєднаної патології. Поліморбідність стала характерною ознакою, що змінила якість життя людей не лише похилого, але й найбільш активного середнього віку. Це призвело до необхідності щоденного прийому значної кількості лікарських засобів і підвищило ризик виникнення гепатотоксичності. Минуле століття було ознаменоване створенням лікарських засобів, що впливають безпосередньо на причинні фактори захворювань. Серед них виділяють гепатопротектори - речовини, що зумовлюють вибірковий вплив на печінку, спрямований на відновлення метаболізму печінкових клітин, підвищення стійкості до пошкоджувальних впливів екзогенних або ендогенних чинників, стимуляцію репаративних і регенераційних процесів в органі.

При всіх захворюваннях печінки пошкоджуються мембранні структури, патогенетично обґрунтованим є застосування засобів, які сприяють відновній і регенеративній дії на структуру і функції клітинних мембран, що гальмують деструкцію клітин. Такою спрямованістю дії володіють фосфоліпідні препарати. Фосфоліпіди належать до класу високоспеціалізованих ліпідів і становлять складні ефіри гліцерофосфорної кислоти. Фосфоліпіди також називають есенціальними, що відображає їх значення для організму як незамінних факторів росту і розвитку, необхідних для функціонування всіх клітин без винятку. Загальна роль ліпідів у метаболізмі визначається перш за все тим, що вони є енергетичним матеріалом і складовою частиною клітинних мембран. Вміст ліпідів, що беруть участь в утворенні мембран і структурних компонентів клітини, є відносно стабільним. Резервні ліпіди — це відносно мобільні ліпіди жирових депо. Їх вміст залежно від характеру харчування змінюється.

З усіх функцій, які виконуються фосфоліпіди в організмі, головною є формування подвійного ліпідного шару в мембранах клітин.

Існує кілька можливих біохімічних механізмів впливу фосфоліпідів на клітини організму - видалення надлишкового холестерину з клітинних мембран; обмін з більш «тугоплавкими» мембранними ліпідами; заміна пошкоджених; відновлення механічних пошкоджень мембран клітин; витіснення з мембран токсичних речовин; участь у транспортуванні по кров'яному руслу жирів, холестерину і жиророзчинних вітамінів; участь у ролі готових «будівельних блоків» мембран клітин, що діляться і ростуть; як антиоксидант; як джерело біологічно активних речовин, що беруть участь у механізмі ліпідного та вуглеводного обміну; антифібротичний: перешкоджають розвитку фіброзу; протизапальний: зменшення синтезу прозапальних цитокінів (TNF- α , IL-1 β).

Зазначені біохімічні механізми корекції ліпідного балансу реалізуються як окремо, так і комплексно, викликаючи відносно повільні, але такі, що стійко накопичуються, позитивні зрушення в різних органах та системах організму.